

The logo consists of the letters 'PRH' in a bold, white, sans-serif font. The letters are contained within a blue square that has a pink border. The square is tilted slightly to the right and is set against a background of dark blue, multi-faceted geometric shapes.

PRH

Tervetuloa
Laaduntarkastusprosessi käytännössä
-infotilaisuuteen

5.12.2023 klo 9.00-10.00

Tilintarkastusvalvonta

Laadunvarmistus

The logo consists of the letters 'PRH' in a bold, white, sans-serif font. The letters are centered within a dark blue square. This square is surrounded by a thick, multi-colored border that transitions from a light blue at the top to a magenta/pink at the bottom, creating a 3D effect. The entire logo is set against a background of dark blue, low-poly geometric shapes.

PRH

Laadunhallintajärjestelmä

5.12.2023 klo 9.00-10.00

Tilintarkastusvalvonta

Laadunvarmistus

Laadunhallintajärjestelmä

- *ISQM 1 -standardin käyttöönotto (standardi voimaan 15.12.2022)*
- *Yhteisön laadunhallintajärjestelmän on oltava ISQM 1 -standardin mukainen – ei enää ISQC 1.*
- *Laadunhallintajärjestelmän tulee sisältää laatutavoitteet, laaturiskit ja vastaamistoimenpiteet (puutteellisuus määritelty ISQM 1 –standardin kohdassa 16).*
- *Laadunhallintajärjestelmässä huomioitava myös erityiset vastaamistoimenpiteet ja kansallisten säädösten perusteella tulevat asiat.*
- *Standardi koskee myös yksin toimivia tilintarkastajia – ei pelkästään tilintarkastusyhteisöjä.*

Laadunhallintajärjestelmä – kiinnitettävä huomioita

- *Mallipohjan käyttö – räätälöinti toiminnan mukaiseksi.*
- *TTL 4:12 pienyrityshelpotukset – soveltuuko vai ei?*
- *LHJ:n täydellisyys – puuttuuko vaadittuja asioita?*
- *Vastaamistoimenpiteet – onko otettu käyttöön vai ei?*
- *ISQM 1 osaaminen varmistettava.*
- *Seurannan ja LHJ:n arvioinnin asianmukainen toteuttaminen ja kattavuus.*

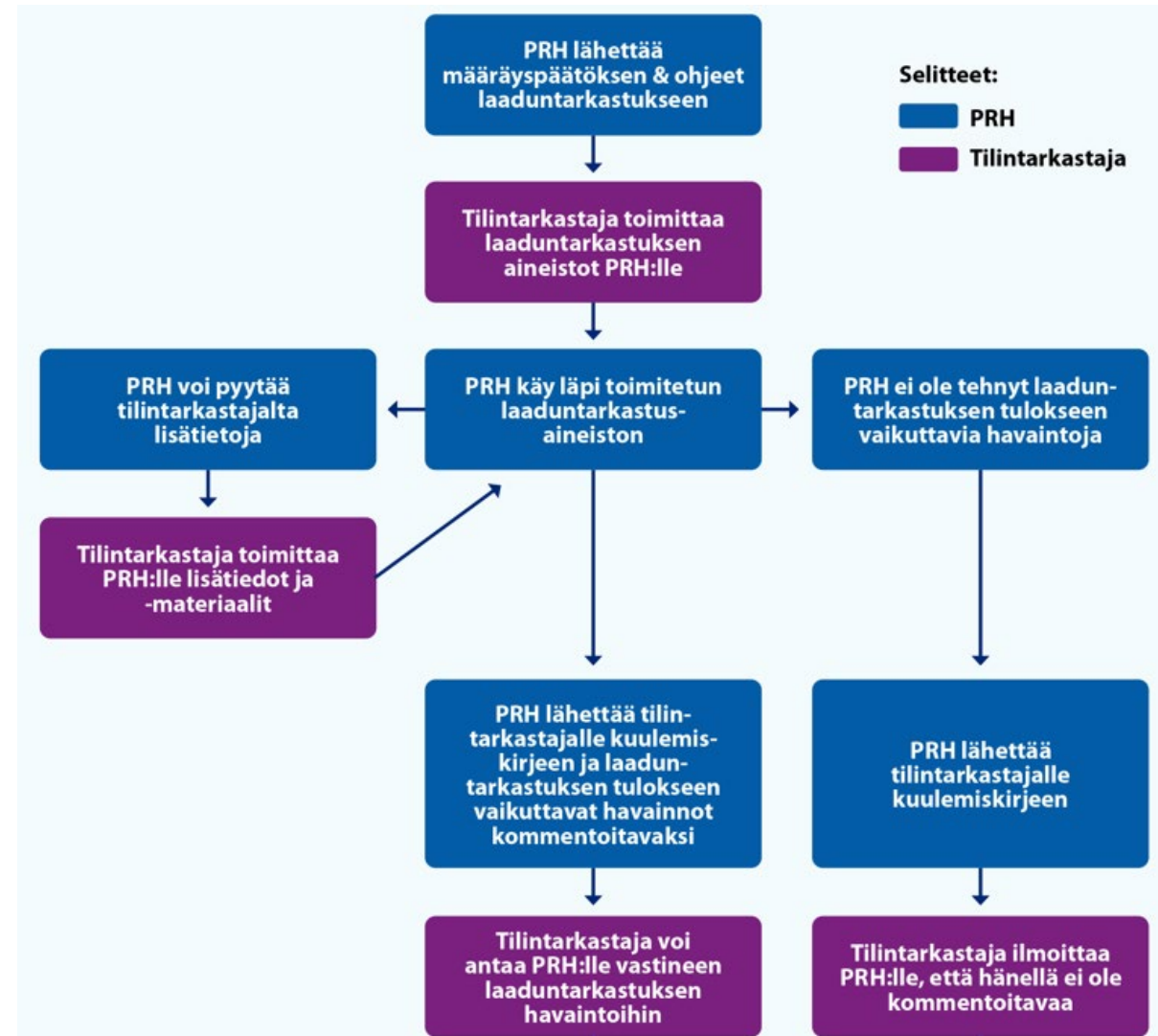

Laaduntarkastusprosessi Tilintarkastuskansio

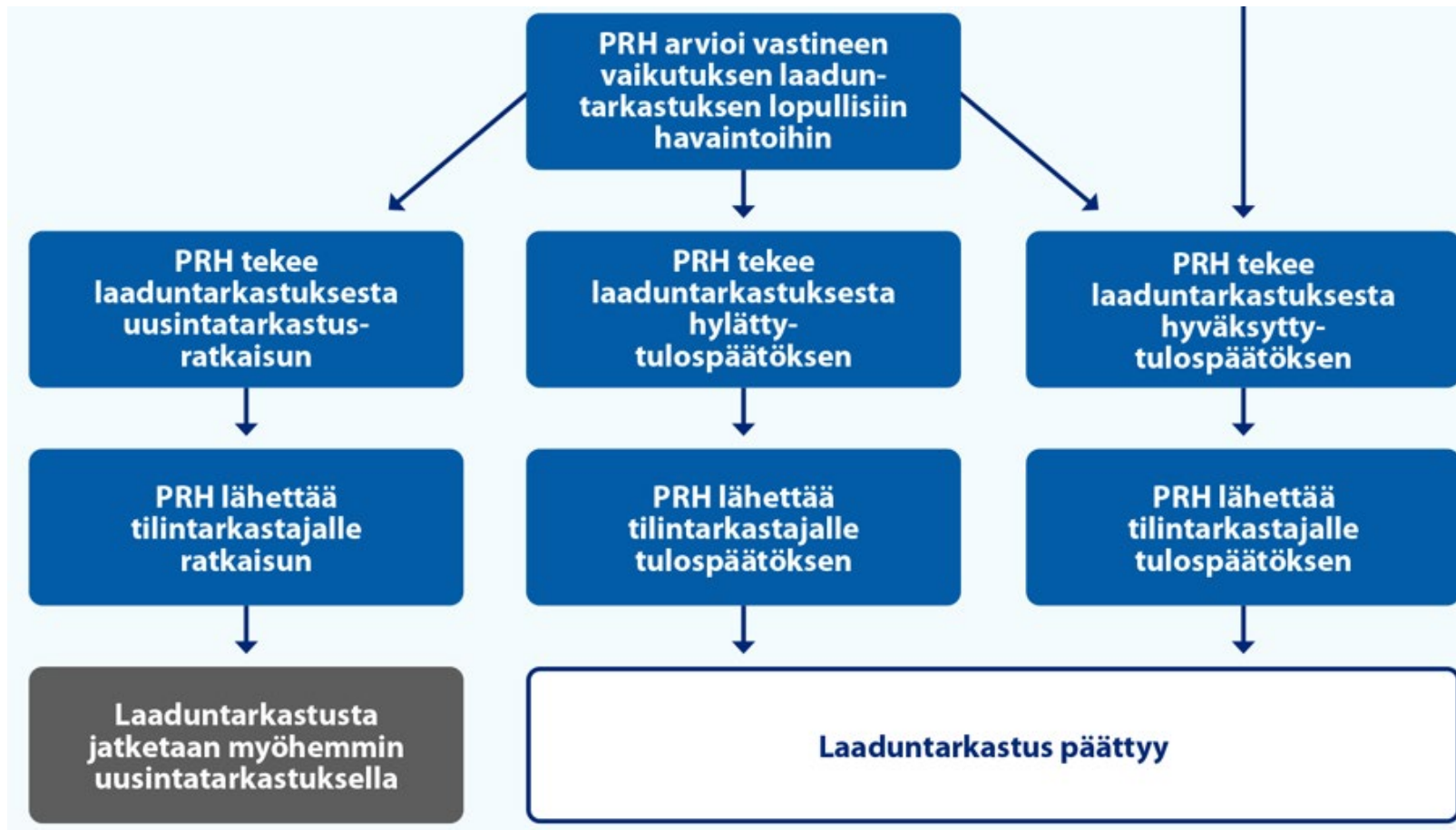
Infotilaisuus
5.12.2023

Laaduntarkastusprosessi

- PRH määrää tilintarkastajan laaduntarkastukseen vähintään kolmen (PIE) tai kuuden vuoden välein (Ei-PIE) ja lähettää hänelle määräämisestä päätöksen.
- Lisäksi tilintarkastaja voidaan määrätä laaduntarkastukseen riskiperusteisesti.
- Määräyspäätöksiä tehdään useassa erässä vuoden aikana.
- Laaduntarkastukseen määräämiseen ei ole muutoksenhakuoikeutta.
- PRH lähettää laaduntarkastuksen kohteena olevalle tilintarkastajalle yksityiskohtaiset ohjeet ennen laaduntarkastuksen aloittamista.
- Laaduntarkastuksen päätteeksi PRH tekee päätöksen laaduntarkastuksen tuloksesta (hyväksytty tai hylätty).
- PRH:n on mahdollista tehdä laaduntarkastuksesta myös uusintatarkastusratkaisu.

Laaduntarkastusprosessi jatkuu

Tilintarkastuskansio

- **ISA 230.14** Tilintarkastusdokumentaatio: Tilintarkastajan on koottava tilintarkastusdokumentaatio tilintarkastuskansioon ja saatettava lopullisen tilintarkastuskansion kokoamista koskevat hallinnolliset toimenpiteet päätökseen oikea-aikaisesti tilintarkastuskertomuksen antamispäivän jälkeen.
- **TTL 4:10 §:** ”Edellä 1 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä tilintarkastajan tulee koota tehtävää koskevat merkitykselliset tiedot ja asiakirjat tilintarkastuskansioon, joka on suljettava viimeistään 60 vuorokauden kuluttua tilintarkastuskertomuksen allekirjoittamisesta.”
- **HE 70/2016 vp:** ” Tilintarkastuskansion sulkemisella tarkoitetaan sitä, että siihen ei sen sulkemisen jälkeen lisätä aineistoa eikä siitä poisteta aineistoa eikä myöskään tehdä tai poisteta merkintöjä....Sen sijaan säännöksen kannalta vakavia rikkomuksia olisivat kerran suljetun tilintarkastuskansion sisällön muuttaminen siihen kohdistuvien selvitysten alkaessa, esimerkiksi tilintarkastajan laadunvalvonnan tai häneen kohdistetun kanteen johdosta.”

Tilintarkastuskansio - seuraamusmenettely

TILA:n päätöksen perustelu tapauksessa, jossa tilintarkastaja sai varoituksen (25.1.2023):

”Hallituksen esityksen (HE 70/2016 vp) mukaan tilintarkastuskansion sulkemisella tarkoitetaan sitä, että siihen ei sen sulkemisen jälkeen lisätä aineistoa eikä siitä poisteta aineistoa eikä myöskään tehdä tai poisteta merkintöjä. Kansion sulkemisen määräaika koskevan säännöksen tarkoituksena on varmistaa tilintarkastuskansion sisällön luotettavuus ja eheys tilintarkastajan tekemän työn dokumentointina. Hallituksen esityksen (s. 35) mukaan säännöksen kannalta vakavia rikkomuksia olisivat kerran suljetun tilintarkastuskansion sisällön muuttaminen siihen kohdistuvien selvitysten alkaessa, esimerkiksi tilintarkastajan laadunvalvonnan tai häneen kohdistetun kanteen johdosta.

Tilintarkastuskansiota ei ole suljettu 60 vuorokauden kuluessa tilintarkastuskertomuksen allekirjoittamisesta tai tilintarkastaja ei ole dokumentoinut syitä uuden tilintarkastusdokumentaation lisäämiseen tilintarkastuskansion sulkemisen jälkeen.

Tilintarkastuslain 4 luvun 10 §:n mukaan tilintarkastajan tulee koota tehtävää koskevat merkitykselliset tiedot ja asiakirjat tilintarkastuskansioon, joka on suljettava viimeistään 60 vuorokauden kuluttua tilintarkastuskertomuksen allekirjoittamisesta.”

The logo consists of the letters 'PRH' in a bold, white, sans-serif font. The letters are centered within a blue square that has a white border. The square is tilted slightly to the right. The background of the entire slide is a dark blue with a geometric, low-poly pattern of various shades of blue.

PRH

**Materiaalien toimittaminen
Laaduntarkastukset 2024
Painopistealueet 2024
Tilintarkastusvalvonnan julkaisut**

5.12.2023 klo 9.00-10.00

Tilintarkastusvalvonta

Laadunvarmistus

Materiaalien toimittaminen

- Toimita viimeisin **arkistoitu** tilintarkastuskansio määräämispäätöksen allekirjoitushetkellä.
- Tilintarkastuskansio tulee toimittaa **kokonaisuudessaan**.
- Laaduntarkastukseen toimitettavan, suljetun tilintarkastuskansion **sisältöä ei saa muuttaa**.

TURVAVIESTI

- <https://turvaviesti.prh.fi>
- vaatii rekisteröitymisen
- valitse vastaanottajaksi tilintarkastusvalvonta
- **Liitetiedostojen yhteenlaskettu koko ei saa olla suurempi kuin 35 megatavua.** Jos liitteiden koko ylittää 35 megatavua, jaa liitteet useampaan viestiin.

MUISTITIKKU

- suositeltavaa toimittaa kirjattuna, mikäli se toimitetaan postin välityksellä
- huomioi tietoturva.

TIETOKONE

- huolehdi, että päivitykset ovat kunnossa
- muista toimittaa myös tarvittavat salasanat
- huomioithan, että laaduntarkastusta ei välttämättä aloiteta heti materiaalien toimittamisen jälkeen ja materiaalin tulee olla Tilintarkastusvalvonnan käytettävissä mahdollisessa valitus-/seuraamusharkinnassa.

PAPERIAINEISTO

- suositeltavaa toimittaa kirjattuna, mikäli se toimitetaan postin välityksellä
- huomioithan, että aineistoa ei palauteta kuulemisen yhteydessä.

KÄYTTÖOIKEUS

- koskee tilintarkastajan dokumentaatiojärjestelmää ei asiakkaan järjestelmää, johon tilintarkastajalla käyttöoikeus
- huomioithan, että laaduntarkastusta ei välttämättä aloiteta heti materiaalien toimittamisen jälkeen ja materiaalin tulee olla Tilintarkastusvalvonnan käytettävissä mahdollisessa valitus-/seuraamusharkinnassa.

Toimitus virastolle: Aineistojen toimittamisesta **sovittava aina etukäteen** laadunvarmistuksen kanssa – laatu.tilintarkastusvalvonta@prh.fi.

Aineistot luovutetaan henkilökohtaisesti tilintarkastusvalvonnan edustajalle.

Materiaalien toimittaminen - Ohje laaduntarkastuksesta

OHJE LAADUNTARKASTUKSESTA

Laaduntarkastukseen valittu tilintarkastus

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tilintarkastusvalvonta on valinnut laaduntarkastukseen X:n tilintarkastuksen. Laaduntarkastusta varten tulee toimittaa viimeisin arkistoitu tilintarkastuskansio määräämispäätöksen allekirjoitushetkellä. Voimme pyytää tietoja laaduntarkastuksen arviointiin myös muilta tilikausilta.

Aineiston toimittaminen

Toimeksiantoon liittyvät tiedot

Sinun tulee toimittaa kaikki se materiaali, jonka haluat tilintarkastusvalvonnan ottavan huomioon laaduntarkastuksessa. Tilintarkastuskansio tulee toimittaa kokonaisuudessaan. Laaduntarkastukseen toimitettavan, suljetun tilintarkastuskansion sisältöä ei saa muuttaa.

Huomaathan, että tilintarkastajan antamat suulliset tai muutoin tilintarkastuskansion ulkopuoliset selostukset eivät sellaisenaan tue riittävästi tilintarkastajan suorittamaa työtä tai hänen tekemiään johtopäätöksiä, mutta niitä voidaan käyttää selittämään tai selventämään tilintarkastusdokumentaatioon sisältyvää tietoa.

Materiaalien toimittaminen - kuuleminen

- *Jokaiselle tarkastettavalle lähetetään kuulemiskirje, kun toimitettu aineisto on läpikäyty.*
- *Kuulemiskirjeen liitteenä toimitetaan laaduntarkastuksen tulokseen mahdollisesti vaikuttavat havainnot, joita tilintarkastajan on tarkoitus kommentoida.*
- *Kuulemisvaiheessa ei lähtökohtaisesti ole tarkoitus toimittaa enää uutta aineistoa, koska koko tilintarkastuskansion pitäisi olla jo toimitettuna.*
- *Tilintarkastajan tulisi vastineessaan osoittaa, missä tilintarkastuskansioon sisältyvässä työpaperissa havaintoliitteessä esitettyyn asiaan on vastattu.*
- *Toimittamisvaihtoehdot ovat samat kuin alkuperäisen aineiston toimittamisessa.*

Laaduntarkastukset 2024

- Tilintarkastajat ovat lähtökohtaisesti joko kolmen tai kuuden vuoden välein henkilökohtaisesti laaduntarkastuksen kohteena. Lisäksi tilintarkastaja voidaan määrätä laaduntarkastukseen riskiperusteisesti.
- Toistaiseksi 54 tilintarkastajalle on lähetetty määräämispäätös vuoden 2024 laaduntarkastukseen.
 - *Määräämispäätöksiä lähetetään vuoden kuluessa useammassa erässä (huhtikuu PIE-tilintarkastajat, keväällä ja syksyllä JHT-tilintarkastajat).*
 - *Vuosittain valinnoissa painottuu laaduntarkastukseen määrättyjen tilintarkastusyhteisöjen tilintarkastajat.*
 - *Laaduntarkastuksen peruuttaminen.*
- Tietoa tilintarkastajien laaduntarkastuksista:
https://www.prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta/tilintarkastuksenlaatu/tilintarkastajien_laaduntarkastus.html

PRH:n laaduntarkastuksien painopistealueet 2024

- **Painopistealueet laaduntarkastuksissa**
 - etukäteen valitun tuloslaskelmaerän tarkastus
 - etukäteen valitun tase-erän tarkastus
 - lähipiiriin tai intressitahoihin liittyvien tietojen tarkastus
 - pääkirjanpitoventien tarkastus
 - tilintarkastajan kommunikointi johdon kanssa.
- **Julkishallinnon laaduntarkastusten painopistealueet**
 - etukäteen valitun tuloslaskelmaerän ja/tai tase-erän tarkastus
 - sisäinen valvonta ja riskienhallinta
 - julkiset hankinnat.
- **Täytettävät lomakkeet**
https://www.prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta/tilintarkastuksenlaatu/tilintarkastajien_laaduntarkastus/laaduntarkastusten_painopistealueet_0.html.

Tilintarkastusvalvonnan julkaisut

- Tilintarkastusvalvonnan julkaisemista raporteista laadunvarmistuksen kannalta keskeisimmät:
 - ***Laaduntarkastuksen vuosiraportti***
 - *Vuoden 2023 vuosiraportista pidetään omat infotilaisuudet (maalis-huhtikuussa 2024)*
 - *Laaduntarkastuksen vuosiraportti -verkkopublicoitukset löytyvät osoitteesta https://www.prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta/tilintarkastusvalvonta/laaduntarkastuksen_vuosiraportit.html*
 - *Laaduntarkastuksen ajankohtaisista asioista kerrotaan myös uutiskirjeessämme ”Ajankohtaista tilintarkastusvalvonnasta”.*

Tervetuloa infotilaisuuksiin 2024

- **Laaduntarkastuksen vuosiraportti 2023 -infotilaisuudet**
 - *maalis-huhtikuu*
- **Ajankohtaista rahanpesulaista tilintarkastajille**
 - *syksy 2024*
- **Laaduntarkastusprosessi käytännössä**
 - *ajankohta täsmentyy myöhemmin*
- **Tilintarkastuslautakunnan ratkaisukäytäntö**
 - *ajankohta täsmentyy myöhemmin*
- **Säätiöt ja tilintarkastus**
 - *ajankohta täsmentyy myöhemmin*

The logo consists of the letters 'PRH' in a bold, white, sans-serif font. The letters are contained within a blue square that has a pink border. The square is tilted slightly to the right.

PRH

Kiitos!

Tilintarkastusvalvonta

Laadunvarmistus

laatu.tilintarkastusvalvonta@prh.fi